

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ГАЛУЗЕВОГО ПЕРЕКЛАДУ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

Випускна кваліфікаційна робота **Пояснювальна записка**

до кваліфікаційної роботи
магістра

на тему:

Відтворення культурно-специфічної інформації при перекладі технічних
брошур і специфікацій з англійської мови на українську

Виконала: студентка 6 курсу, групи 6ФП
спеціальності 035 “Філологія”
Анастасія АКІМОВА.

Керівник: д. філол. н., проф. Наталя
КУДРЯВЦЕВА.

Рецензент: к. філол. н., ст. викл. Олена МАЗУР

Херсон – 2021 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ТЕХНІЧНА БРОШУРА І СПЕЦИФІКАЦІЯ ЯК РІЗНОВИДИ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ.....	
1.1. Визначення і характеристики «технічної брошури».....	
1.2. Визначення і характеристики «технічної специфікації»	
Висновки до Розділу 1	
РОЗДІЛ 2. КУЛЬТУРНО-СПЕЦИФІЧНА ІНФОРМАЦІЯ У ТЕХНІЧНІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ.....	
2.1. Лексико-граматичні особливості технічної документації.....	
2.2. Сутність, типи та способи відображення культурно-специфічної інформації в технічних текстах.....	
2.3. Типи культурно-специфічної інформації в технічних брошурах.....	
2.4. Типи культурно-специфічної інформації в технічних специфікаціях.....	
Висновки до Розділу 2.....	
РОЗДІЛ 3. ВІДТВОРЕННЯ КУЛЬТУРНО-СПЕЦИФІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ТЕХНІЧНИХ БРОШУР І СПЕЦИФІКАЦІЙ.....	
3.1. Методика технічного перекладу.....	
3.2. Способи відтворення культурно-специфічної інформації при перекладі технічних брошур і специфікацій з англійської на українську мову.....	
3.3. Труднощі при перекладі культурно-специфічної інформації в технічних документах.....	
Висновки до Розділу 3.....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ABSTRACT.....	

ВСТУП

Світ перебуває на етапі безперервного розвитку у всіх сферах життя. З'являється все більше і більше інформації у різних напрямках науки і техніки, впроваджується безліч нових методів і технологій для прогресу людства.

Без науки неможливий розвиток суспільства, а, власне, у будь-якій науці існує безліч різноманітних термінів, описів структур, технологій, методик тощо. Задля всеосяжного розвитку тієї чи іншої галузі необхідне розповсюдження інформації, що спонукає виникнення великої кількості документації.

Винаходи науки і техніки українських спеціалістів дуже часто виходять на міжнародний рівень, що потребує якомога точнішого опису тих чи інших технологічних процесів іноземною мовою з метою уникнення непорозумінь, труднощів при експлуатації або плутанини у технічних конструкціях. Тому актуальною є проблема якісного перекладу технічної документації, зокрема технічних інструкцій, брошур або специфікацій. Зазвичай труднощі виникають при перекладі культурно-специфічної інформації, адже немало розбіжностей виникає під час розгляду однієї і тієї ж інформації у різних культурах.

Особливості відтворення культурно-специфічної інформації досліджували такі науковці: Коваленко А. Я., Ключник О., Грицик Г., Міщенко А., Мойсеєнко С. М., Сухенко К. М. та інші [5, 31, 12, 13, 16].

У даній дипломній роботі досліджується відтворення культурно-специфічної інформації, зокрема при перекладі технічних брошур і специфікацій з англійської на українську мову.

Актуальність теми дослідження спричинена виникненням все більшої кількості винаходів науки і техніки сучасного людства у різних країнах світу, що вимагає міжнаціональний обмін інформацією, власне

завдяки перекладу. Дуже важливо звертати увагу на культурно-специфічну інформацію, а саме терміни, технічні норми, одиниці вимірювання тощо, яка міститься в англійській і українській технічній документації.

Мета дослідження полягає в проведенні аналізу особливостей відтворення культурно-специфічної інформації при перекладі технічних брошур і специфікацій з англійської на українську мову.

Відповідно до мети поставлені такі **завдання**:

- розглянути технічні брошури і специфікації як різновиди технічного тексту;
- проаналізувати визначення технічного тексту, його властивості;
- з'ясувати особливості культурно-специфічної інформації у технічних брошурах і специфікаціях.
- виявити найефективніші способи відтворення культурно-специфічної інформації при перекладі з англійської на українську мову;

Об'єкт дослідження: типи культурно-специфічної інформації в технічних брошурах і специфікаціях.

Предмет дослідження: особливості відтворення культурно-специфічної інформації в технічних брошурах і специфікаціях при перекладі з англійської на українську мову.

Методи дослідження, які застосовувалися під час проведення дослідження:

- перекладознавчий аналіз для виявлення найоптимальнішого способу перекладу технічних брошур і специфікацій, а саме наявної в них культурно-специфічної інформації;
- метод вибірки задля детального розгляду особливостей культурно-специфічної інформації;
- структурно-семантичний аналіз;

- метод синтезу для систематизації способів адекватного перекладу культурно-специфічних деталей у технічних брошурах і специфікаціях.

Матеріал дослідження: англomовні тексти технічних брошур і специфікацій;

Практичне значення отриманих результатів дослідження проявляється у можливості подальшого використання виокремлених аспектів теми культурно-специфічної інформації в технічних документах при перекладі з практичної точки зору.

Апробація результатів роботи. Роботу було апробовано на IV Міжнародній науково-практичній конференції «Мова як засіб міжкультурної комунікації» 20 травня 2021 року.

Публікації. Результати дослідження висвітлено у публікації «Відображення культурно-специфічної інформації при перекладі технічних брошур і специфікацій» у науковому збірнику «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (Категорія «Б») [1].

Обсяг роботи: 68 ст.

Структура роботи. Робота містить вступ, три розділи, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел, анотацію.

ABSTRACT

Our work analyses culture-specific information in technical texts, as well as the specifics of its rendering in translating technical brochures and technical data sheets from English into Ukrainian.

We consider such notions as “technical text”, “technical brochure”, and “technical data sheet”. We determine the types of culture-specific information used in technical texts, as well as in technical brochures and technical data sheets, in particular.

Of special significance are techniques of reproducing culture-specific information in translation of technical brochures and technical data sheets, which are characterized as relevant for English-Ukrainian translation. It is determined that one of techniques that is used most often is the search for a corresponding unit in the target language. The use of this technique is considered to be appropriate when translating measurement units and abbreviations. Among other techniques, there are such transformations as addition and deletion of information, which entail a modification or a complete omission of a culture-specific unit. This is deemed to be relevant in translation of national standards.

Our findings suggest that, in addition to localization as the main strategy employed in translation of technical texts, such strategy as internationalization is also appropriate. The reason for this lies in the fact that one of the most difficult aspects of technical translation is reproduction of measurement units, search for correspondences for field-specific national terms, as well as the specifics of genres and stylistic features of the text types in question.

We conclude that the translator’s role is primarily that of a mediator not only between languages, but also between cultures concerned. Therefore, a careful approach to the analysis of selected languages as well as cultures in a particular field is extremely important in order to provide an adequate translation of the original text.

The aim: to identify the specifics of the translation of the technical documentation.

The object of the research is the technical brochures and datasheets.

The subject of the research is the reproduction of the specifics of the translation of the technical brochures and datasheets.

The research consists of an introduction, three sections, conclusions to each section, general conclusions and list of used sources.

In accordance with the aim of research, the tasks are:

- 1) to establish the meaning of the term «technical text»;
- 2) to identify the features, properties, components and methods of technical text;
- 3) to consider the specifics of the translation of technical documentation by the author and translator;

According to the results of the research, the aim was achieved.

The practical meaning of the obtained results consists in the application of the disclosed topics as usage of cultural and specific information in technical documentation, technical brochures and datasheets in particular.